

32004L0038

2004.4.30.

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

L 158/77

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2004/38/EK IRÁNYELVE
(2004. április 29.)

az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 12., 18., 40., 44. és 52. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽⁴⁾,

mivel:

- (1) Az uniós polgárság elsődleges és egyéni jogot ruház az Unió valamennyi polgárára annak érdekében, hogy szabadon mozoghassanak és tartózkodhassanak a tagállamok területén, a Szerződésben és az alkalmazására hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokra és feltételekre is figyelemmel.
- (2) A személyek szabad mozgása testesíti meg annak a belső piacnak az egyik alapvető szabadságát, amely olyan belső határok nélküli térség, amelyben a szabad mozgás a Szerződés rendelkezéseinek megfelelően biztosított.
- (3) Az uniós polgárság a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása kell, hogy legyen, mikor a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat gyakorolják. Ezért

szükséges a külön a munkavállalókkal, az önálló vállalkozókkal, valamint a diákokkal és más inaktív személyekkel foglalkozó, meglévő közösségi jogi eszközök egységes szerkezetbe foglalása és felülvizsgálata valamennyi uniós polgár szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának egyszerűsítése és megerősítése érdekében.

- (4) A szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog ezen ágazatonkénti és fragmentált megközelítésének orvoslása érdekében, valamint e jogok gyakorlásának megkönnyítése érdekében egyetlen jogalkotói aktusra van szükség, amely módosítja a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendeletet ⁽⁵⁾, és amely hatályon kívül helyezi a következő jogi aktusokat: a tagállami munkavállalók és családtagjaik Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1968. október 15-i 68/360/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾, a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás területén a tagállamok állampolgárainak Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1973. május 21-i 73/148/EGK tanácsi irányelv ⁽⁷⁾, a tartózkodási jogról szóló, 1990. június 28-i 90/364/EGK tanács irányelv ⁽⁸⁾, a kereső tevékenységük folytatásával felhagyó munkavállalók és önálló vállalkozók tartózkodási jogáról szóló, 1990. június 28-i 90/365/EGK tanácsi irányelv ⁽⁹⁾ és a diákok tartózkodási jogáról szóló, 1993. október 29-i 93/96/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁰⁾.

- (5) A tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgárt megillető jogát, ha azt a szabadság és méltóság objektív feltételei mellett gyakorolják, a családtagok számára is biztosítani kell, állampolgárságukra tekintet nélkül. Ezen irányelv alkalmazásában a „családtag” fogalma magában foglalja a regisztrált élettársat is, ha a fogadó állam a házassággal egyenértékűnek tekintti a regisztrált élettársi kapcsolatot.

⁽¹⁾ HL C 270. E, 2001.9.25., 150. o.

⁽²⁾ HL C 149., 2002.6.21., 46. o.

⁽³⁾ HL C 192., 2002.8.12., 17. o.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament 2003. február 11-i véleménye (HL C 43. E, 2004.2.19., 42. o.) és az Európai Parlament 2004. március 10-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁵⁾ HL L 257., 1968.10.19., 2. o. A legutóbb a 2434/92/EGK rendelettel (HL L 245., 1992.8.26., 1. o.) módosított rendelet.

⁽⁶⁾ HL L 257., 1968.10.19., 13. o. A legutóbb a 2003. évi csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

⁽⁷⁾ HL L 172., 1973.6.28., 14. o.

⁽⁸⁾ HL L 180., 1990.7.13., 26. o.

⁽⁹⁾ HL L 180., 1990.7.13., 28. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 317., 1993.12.18., 59. o.

- (6) A tágabb értelemben vett család egységének fenntartása érdekében, és az állampolgárság alapján való megkülönböztetés tilalmának sérelme nélkül, a fogadó tagállamnak meg kell vizsgálnia saját nemzeti jogszabályai szerint azon személyek helyzetét, akik nem tartoznak az ezen irányelv szerinti családtagfogalomba, és akik ezért nem élvezik a fogadó tagállamba való automatikus beutazás és az ott-tartózkodás jogát, hogy el lehessen dönteni, hogy e személyeknek megadható-e a beutazás és a tartózkodás joga, figyelembe véve az uniós polgárral fennálló kapcsolatukat vagy bármely más körülményt, mint például az uniós polgártól való pénzügyi vagy fizikai függésüket.
- (7) Az uniós polgároknak a tagállamok területén való szabad mozgásával kapcsolatos formai követelményeket egyértelműen meg kell határozni, a nemzeti határellenőrzések alkalmazandó rendelkezések sérelme nélkül.
- (8) Azon családtagok szabad mozgásának megkönnyítése érdekében, akik nem valamely tagállam állampolgárai, azok, akik már rendelkeznek tartózkodási kártyával, mentesülnek a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2001. március 15-i 539/2001/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾, vagy adott esetben az alkalmazandó nemzeti jogszabályok értelmében vett beutazóvízum beszerzésének kötelezettsége alól.
- (9) Az uniós polgároknak három hónapnál nem hosszabb időtartamra tartózkodási jogot kell biztosítani a fogadó tagállamban, bármely egyéb feltétel vagy formai követelmény nélkül, kivéve az érvényes személyazonosító igazolványra vagy útlevélre vonatkozó követelményt, a Bíróság joggyakorlata által elismert, az álláskeresőkre vonatkozó kedvezőbb bánásmód sérelme nélkül.
- (10) A tartózkodási jogukkal élő személyek azonban nem jelenthetnek a fogadó állam szociális segítségnyújtási rendszerére indokolatlan terhet a tartózkodás egy kezdeti időszakában. Ennél fogva az uniós polgárok és családtagjaik három hónapnál hosszabb tartózkodáshoz való jogát feltételekhez kell kötni.
- (11) Egy másik tagállamban való tartózkodás alapvető és személyes jogát közvetlenül a Szerződés ruházza az uniós polgárokra, és az nem függ adminisztratív eljárások teljesítésétől.
- (12) Három hónapnál hosszabb tartózkodási idő esetén a tagállamok számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy megkövetelhessék az uniós polgároktól a tartózkodási hely szerinti illetékes hatóságoknál történő bejelentkezést, amelyet egy ilyen tartalommal kiállított bejelentkezésről szóló igazolás tanúsít.
- (13) A tartózkodási kártyára vonatkozó követelményt az uniós polgárok azon családtagjaira kell korlátozni, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, három hónapnál hosszabb tartózkodási idő esetén.
- (14) Az illetékes hatóságok által a bejelentkezésről szóló igazolás vagy a tartózkodási kártya kiállításához megkövetelt tanúsító iratokat átfogóan meg kell határozni, az eltérő igazgatási gyakorlatok és az olyan értelmezések elkerülése érdekében, amelyek indokolatlanul akadályozzák a tartózkodási jog uniós polgárok és családtagjaik általi gyakorlását.
- (15) A családtagok részére jogi védelmet kell nyújtani azokra az esetekre, ha az uniós polgár meghal, ha válásra, a házasság érvénytelenítésére vagy a regisztrált élettársi kapcsolat megszüntetésére kerül sor. Tekintettel a családi életre és az emberi méltóságra, és bizonyos feltételek mellett a visszaélések elkerülésére, intézkedéseket kell hozni annak biztosítására, hogy ilyen esetben azok a családtagok, akik már a fogadó tagállam területén tartózkodnak, kizárólag személyes alapon megtarthassák tartózkodási jogukat.
- (16) Ameddig a tartózkodási jog kedvezményezettjei nem jelennek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére, nem lehet őket kiutasítani. Ennél fogva a kiutasítási intézkedés nem lehet a szociális segítségnyújtási rendszer igénybevételének automatikus következménye. A fogadó tagállamnak vizsgálnia kell, hogy átmeneti nehézségekről van-e szó, és figyelembe kell vennie a tartózkodás időtartamát, a személyes körülményeket és a támogatás összegét, hogy megítélhesse, hogy a kedvezményezett indokolatlan terhet jelent-e a szociális segítségnyújtási rendszerre, és hogy kiutasítsák-e. A Bíróság által meghatározott munkavállalókkal, önálló vállalkozókkal és álláskeresőkkal szemben nem lehet kiutasítási intézkedést hozni, kivéve közrendi vagy közbiztonsági okokból.

⁽¹⁾ HL L 81., 2001.3.21., 1. o. A legutóbb a 453/2003/EK rendelettel (HL L 69., 2003.3.13., 10. o.) módosított rendelet.

- (17) A huzamos tartózkodás joga azon uniós polgároknak, akik a hosszú távú letelepedés mellett döntöttek a fogadó tagállamban, az uniós polgárság érzését erősíti, emellett az Unió egyik alapvető célja, a társadalmi kohézió előmozdításának kulcseleme. A huzamos tartózkodás jogát ezért valamennyi uniós polgár és családtagjaik számára biztosítani kell, ha öt évig folyamatosan a fogadó tagállamban tartózkodnak az ezen irányelvben meghatározott feltételeknek megfelelően, és ha nem álltak kiutasítási intézkedés hatálya alatt.
- (18) Annak érdekében, hogy az azon fogadó tagállam társadalmába való integrálódás valódi eszköze legyen, amely tagállamban az uniós polgár tartózkodik, a huzamos tartózkodás jogát annak elnyerését követően nem lehet feltételhez kötni.
- (19) Egyes, munkavállaló vagy önálló vállalkozó uniós polgároknak és családtagjaikra jellemző előnyöket, amelyek lehetővé teszik e személyek számára, hogy azt megelőzően huzamos tartózkodási jogot szerezzenek, hogy a fogadó államban öt évig tartózkodtak volna, fenn kell tartani, mivel ezek szerzett jogoknak minősülnek, amelyeket a munkavállalóknak a valamely tagállamban történő foglalkoztatás után az adott tagállam területén maradáshoz való jogáról szóló, 1970. június 29-i 1251/70/EGK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ és a valamely tagállam állampolgárainak egy másik tagállamban folytatott önálló vállalkozói tevékenység befejezése után az adott tagállam területén maradáshoz való jogáról szóló, 1974. december 17-i 75/34/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ állapított meg.
- (20) Az állampolgárság alapján való megkülönböztetés tilalmával összhangban valamennyi uniós polgár és családtagjaik, akik ezen irányelv alapján egy tagállamban tartózkodnak, a tagállami állampolgárokkal egyenlő bánásmódot élveznek ebben a tagállamban a Szerződés alkalmazási körébe tartozó területeken, a Szerződésben és a másodlagos jogban kifejezetten előírt különleges rendelkezésekre is figyelemmel.
- (21) Annak eldöntését azonban a fogadó tagállamra kell bízni, hogy a tartózkodás első három hónapjában, vagy álláskezes esetén hosszabb időszakban nyújt-e szociális segítséget azoknak az uniós polgároknak, akik nem munkavállalók vagy önálló vállalkozók, vagy ilyen jogállást tartanak fenn, vagy ezek családtagjai, vagy nyújt-e szociális ösztöndíjat tanulmányok folytatásához, beleértve a szakképzést, a huzamos tartózkodási jog elnyerése előtt ugyanezen személyeknek.
- (22) A Szerződés megengedi a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog korlátozását közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból. Azon körülmények és eljárási biztosítékok szigorúbb meghatározása érdekében, amelyek mellett az uniós polgároktól és családtagjaiktól megtagadható a beutazás, vagy amelyek mellett kiutasíthatók, ez az irányelv a külföldiek mozgására és tartózkodására vonatkozó, a közérdek, közbiztonság vagy közegészség által indokolt különleges intézkedések összehangolásáról szóló, 1964. február 25-i 64/221/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ helyébe lép.
- (23) Az uniós polgárok és családtagjaik kiutasítása közrendi vagy közbiztonsági okokból olyan intézkedés, amely súlyosan sértheti azokat a személyeket, akik élve a Szerződés által rájuk ruházott jogokkal és szabadságokkal, már ténylegesen beilleszkedtek a fogadó tagállamban. Ezért korlátozni kell az ilyen intézkedések alkalmazási körét az arányosság elvével összhangban, figyelemmel az érintett személyek integrációjának mértékére, a fogadó tagállamban való tartózkodásuk időtartamának hosszúságára, az életkorukra, az egészségi állapotukra, családi és gazdasági helyzetükre, valamint a származási országgal fennálló kapcsolataikra.

⁽¹⁾ HL L 142., 1970.6.30., 24. o.

⁽²⁾ HL L 14., 1975.1.20., 10. o.

⁽³⁾ HL 56., 1964.4.4., 850. o. A legutóbb a 75/35/EGK irányelvvel (HL 14., 1975.1.20., 14. o.) módosított irányelv.

(24) Ennek megfelelően, minél nagyobb mértékű az uniós polgárok és családtagjaik integrációja a fogadó tagállamban, annál nagyobb mértékű védelemben kell részesülniük a kiutasítással szemben. Csak kivételes körülmények között, amikor a közbiztonság nyomós oka indokolja, hozható kiutasítási intézkedés azon uniós polgárokkal szemben, akik több éve a fogadó tagállamban tartózkodnak, különösen, ha ott születtek, és egész életükben ott tartózkodtak. Emellett ezeket a kivételes körülményeket kell alkalmazni a kiskorúakkal szemben hozott kiutasítási intézkedésekre, családi kapcsolataik védelme érdekében, az Egyesült Nemzeteknek a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-i egyezményével összhangban.

(25) Az eljárási biztosítékokat szintén részletesen meg kell határozni, annak érdekében, hogy az uniós polgárok és családtagjaik jogainak magas szintű védelmét biztosítsák, ha megtagadják tőlük egy tagállamba való beutazás vagy az ott-tartózkodás jogát, valamint, hogy megtartsák azt az elvet, amely szerint a hatóságok által hozott bármely intézkedést megfelelően indokolni kell.

(26) Bármely esetben jogorvoslati eljárások állnak azon uniós polgárok és családtagjaik rendelkezésére, akiktől megtagadták egy tagállamba való beutazást vagy az ott-tartózkodást.

(27) A Bíróság joggyakorlatával összhangban, amely megtiltja a tagállamok számára az ezen irányelv hatálya alá tartozó személyek beutazásának és tartózkodásának élethosszig tartó megtiltását, meg kell erősíteni a beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló uniós polgárok és családtagjaik ahhoz való jogát, hogy a beutazási és tartózkodási tilalomról szóló végső határozat végrehajtásától számított ésszerű idő, de legfeljebb három év elteltével új kérelmet nyújthassanak be.

(28) A joggal való visszaéléssel és csalással, nevezetesen az érdekházasságokkal és a szabad mozgás vagy tartózkodás jogának megszerzésére irányuló egyetlen célból kötött bármely más formájú kapcsolatokkal szembeni védelem érdekében a tagállamoknak lehetőséget kell biztosítani a szükséges intézkedések elfogadására.

(29) Ez az irányelv nem érinti a kedvezőbb nemzeti rendelkezéseket.

(30) Azzal a céllal, hogy megvizsgálja, hogy hogyan lehetne még jobban könnyíteni a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlását, a Bizottság jelentést készít annak érdekében, hogy értékelje az ilyen tartalmú javaslatok bemutatásának lehetőségét, nevezetesen a feltétel nélküli tartózkodás időtartamának meghosszabbítását illetően.

(31) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szabadságokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket. A chartában foglalt megkülönböztetés tilalmával összhangban a tagállamoknak ezt az irányelvet az ezen irányelv kedvezményezettjei közötti, nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallási vagy más meggyőződés, politikai vagy más vélemény, etnikai kisebbséghez való tartozás, vagyon, születés, fogyatékosság, életkor vagy szexuális orientáció alapján való megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv megállapítja:

- az uniós polgárok és családtagjaik által a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlására vonatkozó feltételeket;
- az uniós polgárok és családtagjaik huzamos tartózkodáshoz való jogát a tagállamok területén;
- az a) és b) pontban meghatározott jogok korlátait közrendi, közbiztonsági és közegészségi okokból.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- „uniós polgár”: egy tagállam állampolgárságával rendelkező bármely személy;
- „családtag”:
 - a házastárs;
 - az uniós polgár élettársa, akivel egy tagállam jogszabályai alapján létrejött regisztrált élettársi kapcsolatban él, ha a fogadó tagállam jogszabályai a regisztrált élettársi kapcsolatot a házassággal egyenértékűnek tekintik, és a fogadó tagállam vonatkozó jogszabályaiban megállapított feltételekkel összhangban;
 - az uniós polgár, házastársa, vagy a b) pontban meghatározott élettársa egyenesági leszármazottai, akik 21. életévüket nem töltötték be vagy eltartottak;

- d) az uniós polgár, házastársa, vagy a b) pontban meghatározott élettársa eltartott egyenesági felmenői;
3. „fogadó tagállam”: az a tagállam, ahova az uniós polgár költözik azért, hogy a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát gyakorolja.

3. cikk

Kedvezményezettek

(1) Ezt az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárokról, akik olyan tagállamba költöznek, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.

(2) Az érintett személyek saját jogon való szabad mozgásának és tartózkodásának sérelme nélkül, a fogadó tagállamnak a nemzeti jogszabályaival összhangban meg kell könnyítenie az alábbi személyek beutazását és tartózkodását:

- a) a 2. cikk 2. pontjának hatálya alá nem tartozó más családtagok, állampolgárságukra tekintet nélkül, akik abban az országban, amelyből érkeznek, az elsődleges tartózkodási joggal rendelkező uniós polgár eltartottjai, vagy vele egy háztartásban élnek, vagy akik súlyos egészségügyi okokból kifejezetten az uniós polgár személyes gondoskodását igénylik;
- b) az uniós polgár élettársa, akivel tartós, megfelelően igazolt kapcsolatot tart fenn.

A fogadó tagállam kötelezettséget vállal e személyek személyes körülményeinek alapos vizsgálatára, és megindokolja e személyek beutazásának vagy tartózkodásának megtagadását.

II. FEJEZET

A Kiutazás és beutazás joga

4. cikk

A kiutazás joga

(1) A nemzeti határellenőrzéskor alkalmazandó, úti okmányokra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, valamennyi uniós polgár érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel, és azok a családtagjaik, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai és érvényes útlevéllel rendelkeznek, jogosultak egy tagállam területét elhagyni egy másik tagállamba való utazás céljából.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó személyektől kiutazási vízum vagy azzal egyenértékű formai követelmények nem kérhetők.

(3) A tagállamok jogszabályaikkal összhangban állampolgáraik részére az állampolgárságot feltüntető személyazonosító igazolványt vagy útlevelet állítanak ki és hosszabbítanak meg.

(4) Az útlevélnek legalább a tagállamokban és a tagállamok közti közlekedés során érintett országokban érvényesnek kell lennie. Ha egy tagállam joga nem rendelkezik személyazonosító igazolvány kiállításáról, bármely útlevél kiállításakor vagy meghosszabbításakor az érvényességi időt legalább öt évben kell meghatározni.

5. cikk

A beutazás joga

(1) A nemzeti határellenőrzéskor alkalmazandó, úti okmányokra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az uniós polgárok érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel, és családtagjaik, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, érvényes útlevéllel beutazhassanak a területükre.

Az uniós polgároktól beutazási vízum vagy azzal egyenértékű formai követelmények nem kérhetők.

(2) Azoktól a családtagoktól, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, csak az 539/2001/EK rendelettel vagy adott esetben a nemzeti joggal összhangban kérhető beutazási vízum. Ezen irányelv alkalmazásában a 10. cikkben előírt érvényes tartózkodási kártya birtoklása mentesíti e családtagot a vízumkötelezettség alól.

A tagállamok minden eszközt biztosítanak e személyek számára a szükséges vízumok megszerzéséhez. Az ilyen vízumokat ingyenesen, a lehető legrövidebb időn belül, gyorsított eljárással kell kiadni.

(3) A fogadó tagállam nem helyezhet el beléptető vagy kiléptető bélyegzőt azon családtagok útlevelében, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha bemutatják a 10. cikkben előírt tartózkodási kártyát.

(4) Ha egy uniós polgár, vagy olyan családtagja, aki nem valamelyik tagállam állampolgára, nem rendelkezik a szükséges úti okmánnal, vagy ha szükséges, az előírt vízummal, az érintett tagállamnak a visszairányításukat megelőzően minden ésszerű lehetőséget biztosítani kell számukra a szükséges dokumentumok beszerzéséhez, vagy azokat ésszerű időn belül be kell szereznie részükre, vagy igazolni, vagy más módon bizonyítani kell, hogy rendelkeznek a szabad mozgás és tartózkodás jogával.

(5) A tagállam megkövetelheti az érintett személytől, hogy ésszerű és megkülönböztetésmentes határidőn belül jelentse be a területén való jelenlétét. E követelménynek való meg nem felelés esetén az érintett személy arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújtható.

III. FEJEZET

A tartózkodás joga

6. cikk

Tartózkodás joga három hónapig

(1) Az uniós polgárokat érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél birtokában külön feltételek és más formai követelmények nélkül három hónapig megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni az érvényes útlevéllel rendelkező azon családtagokra is, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik, vagy hozzá csatlakoznak.

7. cikk

Tartózkodás joga három hónapot meghaladóan

(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

- a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy
- b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek; vagy
- c) – tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkoztak egy magán- vagy közoktatási intézménybe, amelyet a fogadó tagállam akkreditált vagy tart fenn jogszabályai vagy közigazgatási gyakorlata alapján, és
- teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, és nyilatkozattal vagy választásuk szerint más

azzal egyenértékű eszközzel bizonyítják a megfelelő nemzeti hatóságnál, hogy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára, ahhoz, hogy a tartózkodásuk időtartama alatt ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére; vagy

- d) az a), b) vagy c) pontban meghatározott feltételeket teljesítő uniós polgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az az uniós polgár, aki a továbbiakban már nem munkavállaló vagy önálló vállalkozó, megtartja munkavállaló vagy önálló vállalkozó jogállását a következő körülmények között:

- a) ha baleset vagy betegség következtében ideiglenesen munkaképtelenné vált;
- b) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy egy évnél hosszabb ideig alkalmazásban állt, és a megfelelő munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként;
- c) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy az egy évnél rövidebb határozott időre kötött munkaszerződése lejárt, vagy kényszerű munkanélkülivé vált az első tizenkét hónapban, és a megfelelő munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként. Ebben az esetben a munkavállalói jogállás legalább hat hónapig fennmarad;
- d) ha szakképzésben vesz részt. Hacsak nem vált kényszerű munkanélkülivé, a munkavállalói jogállás fennmaradásának feltétele, hogy a szakképzés a korábbi alkalmazással álljon kapcsolatban.

(4) Az (1) bekezdés d) pontjától és a (2) bekezdéstől eltérve, csak a házastársat, a 2. cikk 2. b) pontjában meghatározott regisztrált élettársat és az eltartott gyermeket illeti meg a tartózkodás joga az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő uniós polgár családtagjaként. A 3. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni az uniós polgár, házastársa, vagy regisztrált élettársa eltartott egyenesági felmenőire.

8. cikk

Az uniós polgárokra vonatkozó adminisztratív formai követelmények

(1) Az 5. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül, a három hónapnál hosszabb tartózkodási idő tekintetében a fogadó tagállam megkövetelheti az uniós polgártól a megfelelő hatóságoknál történő bejelentkezést.

(2) A bejelentkezés határideje nem lehet rövidebb a megérkezés időpontjától számított három hónapnál. A bejelentkezésről szóló igazolást azonnal ki kell állítani, feltüntetve a bejelentkező személy nevét és címét, valamint a bejelentkezés időpontját. A bejelentkezési kötelezettségnek meg nem felelő érintett személy arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújtható.

(3) A bejelentkezésről szóló igazolás kiállításához a tagállamok csak a következőket követelhetik meg:

- a 7. cikk (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartozó uniós polgároktól érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevel bemutatása, az alkalmazásra vonatkozó munkáltató szándékról való igazolás vagy a munkaviszony igazolása, vagy annak bizonyítéka, hogy önálló vállalkozók,
- a 7. cikk (1) bekezdése b) pontjának hatálya alá tartozó uniós polgároktól érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevel bemutatása, valamint annak bizonyítéka, hogy megfelelnek az említett rendelkezésben meghatározott feltételeknek,
- a 7. cikk (1) bekezdése c) pontjának hatálya alá tartozó uniós polgároktól érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevel bemutatása, egy akkreditált intézménybe való beiratkozás és a teljes körű egészségbiztosítás igazolása, valamint a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett nyilatkozat vagy azzal egyenértékű eszköz. A tagállamok nem írhatják elő, hogy ez a nyilatkozat a források bármilyen konkrét összegére hivatkozon.

(4) A tagállamok nem határozhatnak meg olyan konkrét összeget, amelyet „elegendő forrásnak” tekintenek, hanem figyelembe kell venniük az érintett személy személyes körülményeit. Egyetlen esetben sem lehet ez az összeg magasabb, mint az a küszöb, amely alatt a fogadó tagállam állampolgárai szociális segítségnyújtásra lesznek jogosultak, vagy amennyiben ez a kritérium nem alkalmazható, magasabb, mint a fogadó tagállam által fizetett társadalombiztosítási nyugdíjminimum.

(5) A bejelentkezésről szóló igazolásnak az uniós polgárok azon családtagjai számára történő kiállításához, akik maguk is uniós polgárok, a tagállamok a következő dokumentumok bemutatását követelhetik meg:

- a) érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevel;
- b) a családi vagy regisztrált élettársi kapcsolat fennállását tanúsító dokumentum;
- c) adott esetben annak az uniós polgárnak a bejelentkezéséről szóló igazolás, akit kísérnek, vagy akihez csatlakoznak;
- d) a 2. cikk 2. c) és d) pontjába tartozó esetekben annak dokumentummal történő bizonyítása, hogy az ott meghatározott feltételek teljesülnek;
- e) a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjába tartozó esetekben a származási vagy azon ország megfelelő hatósága által kiállított dokumentum, amelyből érkeznek, amely dokumentum igazolja, hogy eltartottak, vagy az uniós polgárral közös háztartásban élnek, vagy azon súlyos egészségügyi okok fennállásának bizonyítéka, amelyek szigorúan megkövetelik az uniós polgár általi személyes gondoskodást;
- f) a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjába tartozó esetekben az uniós polgárral folytatott tartós kapcsolat fennállásának bizonyítéka.

9. cikk

Azokra a családtagokra vonatkozó adminisztratív formai követelmények, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai

(1) A tagállamok tartózkodási kártyát állítanak ki egy uniós polgár azon családtagjai számára, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha a tartózkodás tervezett időtartama meghaladja a három hónapot.

(2) A tartózkodási kártya iránti kérelem benyújtásának határideje nem lehet rövidebb a megérkezés napjától számított három hónapnál.

(3) A tartózkodási kártya kérelmezésére vonatkozó követelménynek való meg nem felelés esetén az érintett személy arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújtható.

10. cikk

A tartózkodási kártya kiállítása

(1) Az uniós polgár azon családtagjainak tartózkodáshoz való jogát, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, a „Tartózkodási kártya uniós polgár családtagjai számára” elnevezésű dokumentum kiállításával kell igazolni, amelyet a kérelem benyújtásának napjától számított legfeljebb hat hónapon belül kell kiadni. A tartózkodási kártya iránti kérelemről szóló igazolást azonnal ki kell állítani.

(2) A tartózkodási kártya kiállításához a tagállamok a következő dokumentumok bemutatását írják elő:

- a) érvényes útlevél;
- b) a családi vagy regisztrált élettársi kapcsolat fennállását tanúsító dokumentum;
- c) annak az uniós polgárnak a bejelentkezéséről szóló igazolás, vagy bejelentkezési rendszer hiányában annak az uniós polgárnak a fogadó tagállamban való tartózkodásának bármely más bizonyítéka, akit kísérnek, vagy akihez csatlakoznak;
- d) a 2. cikk 2. c) és d) pontjába tartozó esetekben annak dokumentummal történő bizonyítása, hogy az ott meghatározott feltételek teljesülnek;
- e) a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjába tartozó esetekben a származási vagy azon ország megfelelő hatósága által kiállított dokumentum, amelyből érkeznek, amely dokumentum igazolja, hogy eltartottak, vagy az uniós polgárral közös háztartásban élnek, vagy azon súlyos egészségügyi okok fennállásának bizonyítéka, amelyek szigorúan megkövetelik az uniós polgár általi személyes gondoskodást;
- f) a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjába tartozó esetekben az uniós polgárral folytatott tartós kapcsolat fennállásának bizonyítéka.

11. cikk

A tartózkodási kártya érvényessége

(1) A 10. cikk (1) bekezdésében előírt tartózkodási kártya a kiállítás napjától számított öt évig, vagy – ha az öt évnél rövidebb – az uniós polgár tartózkodásának előrelátható időtartamáig érvényes.

(2) A tartózkodási kártya érvényességét nem érinti az évi hat hónapot meg nem haladó ideiglenes távollét, sem a kötelező katonai szolgálat miatti hosszabb távollét, sem a legfeljebb 12 egymást követő hónapig tartó egyszeri távollét, amelyre olyan fontos okokból kerül sor, mint terhesség és szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása vagy szakképzés, vagy másik tagállamba vagy harmadik országba történő kiküldetés.

12. cikk

A családtagok tartózkodási jogának megtartása az uniós polgár halála vagy távozása esetén

(1) A második albekezdés sérelme nélkül, az uniós polgár halála vagy a fogadó államból történő távozása nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik valamelyik tagállam állampolgárai.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséhez az érintett személyeknek teljesíteniük kell a 7. cikk (1) bekezdésének a), b), c), vagy d) pontjában foglalt feltételeket.

(2) A második albekezdés sérelme nélkül, az uniós polgár halála nem vonja maga után azon családtagjai tartózkodási jogának elvesztését, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és akik a fogadó tagállamban az uniós polgár halálát megelőzően legalább egy évig mint családtagok tartózkodtak.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséig az érintett személyek tartózkodási joga továbbra is attól a követelménytől függ, hogy bizonyítsák, hogy munkavállalók vagy önálló vállalkozók, vagy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk ideje alatt, és teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, vagy a fogadó tagállamban már beilleszkedett olyan család tagjai, amelynek egyik tagja megfelel ezeknek a feltételeknek. Az „elegendő forrást” a 8. cikk (4) bekezdése határozza meg.

Ezek a családtagok kizárólag személyes alapon tartják meg tartózkodási jogukat.

(3) Az uniós polgárnak a fogadó tagállamból történő távozása nem vonja maga után gyermekei, vagy a felügyeleti jogot gyakorló szülő tartózkodási jogának elvesztését, állampolgárságukra tekintet nélkül, ha a gyermekek a fogadó tagállamban tartózkodnak, és ott egy oktatási intézménybe tanulmányok folytatása céljából beiratkoztak, tanulmányaik befejezéséig.

13. cikk

A családtagok tartózkodási jogának megtartása válás, a házasság érvénytelenítése vagy a regisztrált élettársi kapcsolat megszüntetése esetén

(1) A második albekezdés sérelme nélkül, a válás, az uniós polgár házasságának érvénytelenítése vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett regisztrált élettársi kapcsolatának megszüntetése nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik valamelyik tagállam állampolgárai.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséhez az érintett személyeknek teljesíteniük kell a 7. cikk (1) bekezdésének a), b), c), vagy d) pontjában foglalt feltételeket.

(2) A második albekezdés sérelme nélkül, a válás, az uniós polgár házasságának érvénytelenítése vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett regisztrált élettársi kapcsolatának megszüntetése nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha:

- a) a válásnak, a házasság érvénytelenítésének vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett regisztrált élettársi kapcsolat megszüntetésének kezdeményezését megelőzően a házasság vagy a regisztrált élettársi kapcsolat legalább három évig fennállt, ebből egy évig a fogadó tagállamban; vagy
- b) a házastársak vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett élettársak közötti megegyezés vagy bírósági végzés alapján az a házastárs vagy élettárs gyakorol szülői felügyeleti jogot, aki nem valamelyik tagállam állampolgára;
- c) ezt olyan különlegesen bonyolult körülmények indokolják, mint a házasság vagy regisztrált élettársi kapcsolat fennállása alatti családon belüli erőszak áldozatává válás; vagy

- d) a házastársak vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett élettársak közötti megegyezés vagy bírósági végzés alapján az a házastárs vagy élettárs rendelkezik a kiskorú gyermek láthatásának jogával, aki nem valamelyik tagállam állampolgára, feltéve hogy a bíróság úgy rendelkezett, hogy a láthatásnak a fogadó tagállamban kell történnie; és mindaddig, amíg ezt előírták.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséig az érintett személyek tartózkodási joga továbbra is attól a követelménytől függ, hogy bizonyítani tudják, hogy munkavállalók vagy önálló vállalkozók, vagy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk ideje alatt, és teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, vagy a fogadó tagállamban már beilleszkedett olyan család tagjai, amelynek egyik tagja megfelel ezeknek a feltételeknek. Az „elegendő forrást” a 8. cikk (4) bekezdése határozza meg.

Ezek a családtagok kizárólag személyes alapon tartják meg tartózkodási jogukat.

14. cikk

A tartózkodási jog megtartása

(1) Az uniós polgárok és családtagjaik mindaddig rendelkeznek a 6. cikkben előírt tartózkodási joggal, amíg nem jelennek indokoltan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére.

(2) Az uniós polgárok és családtagjaik mindaddig rendelkeznek a 7., 12. és 13. cikkben előírt tartózkodási joggal, amíg megfelelnek az azokban meghatározott feltételeknek.

Különleges esetekben, amennyiben megalapozott kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy az uniós polgár vagy családtagjai megfelelnek-e a 7., 12. és 13. cikkben foglalt feltételeknek, a tagállamok ellenőrizhetik, hogy ezek a feltételek teljesülnek-e. Ezt az ellenőrzést nem lehet rendszeresen lefolytatni.

(3) A kiutasítási intézkedés nem lehet automatikus következménye annak, hogy az uniós polgár vagy családtagjai igénybe veszik a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerét.

(4) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, és a VI. fejezet rendelkezéseinek sérelme nélkül, nem hozható kiutasítási intézkedés az uniós polgárral vagy családtagjaival szemben, ha:

- a) az uniós polgár munkavállaló vagy önálló vállalkozó; vagy
- b) az uniós polgár álláskereső végett utazott be a fogadó tagállam területére. Ebben az esetben az uniós polgár és családtagjai mindaddig nem utasíthatók ki, amíg az uniós polgár bizonyítani tudja, hogy állást keres, és tényleges esélye van a foglalkoztatásra.

15. cikk

Eljárási biztosítékok

(1) A 30. és 31. cikkben leírt eljárásokat hasonlóan kell alkalmazni az uniós polgár és családtagjai szabad mozgását nem közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi alapon korlátozó határozatokra.

(2) A személyazonosító igazolvány vagy útlevél lejárt, amellyel az érintett személy a fogadó tagállamba beutazott, és amely alapján bejelentkezésről szóló igazolással látták el, nem teremt alapot a fogadó tagállam területéről való kiutasításra.

(3) A fogadó tagállam nem írhat elő beutazási tilalmat olyan kiutasítási határozattal összefüggésben, amelyre az (1) bekezdést kell alkalmazni.

IV. FEJEZET

A huzamos tartózkodás joga

1. szakasz

Jogosultság

16. cikk

Az uniós polgárokra és családtagjaikra vonatkozó általános szabályok

(1) Azok az uniós polgárok, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban, huzamos tartózkodási jogot nyernek ott. Erre a jogra nem vonatkoznak a III. fejezetben előírt feltételek.

(2) Az (1) bekezdést azokra a családtagokra is alkalmazni kell, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárral jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban.

(3) A tartózkodás folyamatosságát nem érinti az évi hat hónapot meg nem haladó ideiglenes távollét, sem a kötelező katonai szolgálat miatti hosszabb távollét, sem a legfeljebb 12 egymást követő hónapig tartó egyszeri távollét, amelyre olyan fontos okból kerül sor, mint terhesség és szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása vagy szakképzés vagy másik tagállamba vagy harmadik országba történő kiküldetés.

(4) A már megszerzett huzamos tartózkodási jog csak a fogadó tagállamtól való két egymást követő éven át tartó távollét esetén veszik el.

17. cikk

A fogadó tagállamban már nem dolgozó személyekre és családtagjaikra vonatkozó mentességek

(1) A 16. cikktől eltérve, a fogadó tagállamban való huzamos tartózkodás jogát a folyamatos ötéves tartózkodási idő letelte előtt is elnyerik:

- a) a munkavállalók vagy önálló vállalkozók, akik munkájuk befejezésekor elérték a tagállam joga szerint az öregségi nyugdíj-jogosultságra megállapított életkort, vagy azok a munkavállalók, akik munkaviszonyukat azért szüntették meg, hogy korengedményes nyugdíjba vonuljanak, feltéve hogy legalább a megelőző tizenkét hónapban abban a tagállamban dolgoztak, és három évig folyamatosan ott tartózkodtak.

Amennyiben a fogadó tagállam joga szerint az önálló vállalkozók egyes csoportjai nem jogosultak öregségi nyugdíjra, az életkorhoz kapcsolódó feltétel teljesítettnek tekintendő, ha az érintett személy betölti 60. életévét;

- b) a munkavállalók vagy önálló vállalkozók, akik több mint két éven át a fogadó tagállamban tartózkodtak, és tartós munkaképtelenség következtében felhagytak a munkavégzéssel.

Ha az ilyen munkaképtelenség olyan munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következménye, amely alapján az érintett személy részben vagy egészben a fogadó tagállam intézménye által fizetendő ellátásra jogosult, nem köthető ki tartózkodási időhöz kapcsolódó feltétel;

- c) a munkavállalók vagy önálló vállalkozók, akik a fogadó tagállamban való hároméves folyamatos foglalkoztatottságot vagy tartózkodást követően munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként egy másik tagállamban dolgoznak, de megtartják a fogadó tagállamban a tartózkodási helyüket, és oda naponta vagy legalább hetente rendszeresen visszatérnek.

Az a) és b) pontban említett jogokhoz való jogosultság alkalmazásában, az abban a tagállamban munkaviszonyban eltöltött időszak, amelyben az érintett személy dolgozik, a fogadó tagállamban eltöltött időszakként minősül.

A megfelelő munkaügyi hivatalban kellően nyilvántartott kényszerű munkanélküliségi időszakok, a nem az adott személy adottságaiból eredően nem munkával töltött időszakok, és a betegség vagy baleset következtében a munkából való hiányzás vagy a munka beszüntetése munkaviszonyban töltött időnek minősül.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában a tartózkodási és a munkaviszonyban eltöltött idő tartamára megállapított feltételek és az (1) bekezdés b) pontjában a tartózkodási idő tartamára megállapított feltételek nem alkalmazhatóak, ha a munkavállaló vagy önálló vállalkozó házastársa vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett élettársa a fogadó tagállam állampolgára, vagy e tagállam állampolgárságát a munkavállalóval vagy önálló vállalkozóval kötött házassága miatt veszítette el.

(3) Az állampolgárságra tekintet nélkül, a munkavállaló vagy önálló vállalkozó családtagjai, akik vele együtt a fogadó tagállam területén tartózkodnak, huzamos tartózkodási joggal rendelkeznek, ha a munkavállaló vagy önálló vállalkozó az (1) bekezdés alapján megszerezte a huzamos tartózkodási jogot abban a tagállamban.

(4) Ha azonban a munkavállaló vagy önálló vállalkozó munkavégzésének időtartama alatt meghal, de még mielőtt a huzamos tartózkodási jogállást megszerezne a fogadó tagállamban az (1) bekezdés alapján, a fogadó tagállamban vele együtt tartózkodó családtagjai megszerzik a huzamos tartózkodási jogot, azzal a feltétellel, hogy:

- a) a munkavállaló vagy önálló vállalkozó halála időpontjában két éve folyamatosan annak a tagállamnak a területén tartózkodott; vagy
- b) halála munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következménye; vagy

- c) a túlélő házastárs annak a tagállamnak az állampolgárságát a munkavállalóval vagy önálló vállalkozóval kötött házassága miatt veszítette el.

18. cikk

A huzamos tartózkodás jogának megszerzése olyan családtagok által, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai

A 17. cikk sérelme nélkül, az uniós polgár azon családtagjai, akikre a 12. cikk (2) bekezdése és a 13. cikk (2) bekezdése vonatkozik, és akik megfelelnek az ott meghatározott feltételeknek, huzamos tartózkodási jogot szereznek a fogadó tagállamban való ötéves folyamatos, jogszerű tartózkodást követően.

II. szakasz

Adminisztratív formai követelmények

19. cikk

Az uniós polgárok huzamos tartózkodási jogát igazoló dokumentum

(1) A tagállamok kérelemre huzamos tartózkodást igazoló dokumentumot állítanak ki a huzamos tartózkodásra jogosult uniós polgár számára, miután ellenőrizték a tartózkodás tartamát.

(2) A huzamos tartózkodást igazoló dokumentumot a lehető leghamarabb ki kell állítani.

20. cikk

Huzamos tartózkodási kártya azon családtagok számára, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai

(1) A tagállamok huzamos tartózkodási kártyát állítanak ki azon családtagok számára, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, de huzamos tartózkodásra jogosultak, a kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül. A huzamos tartózkodási kártyát tízévente automatikusan megújítják.

(2) A huzamos tartózkodási kártya iránti kérelmet a tartózkodási kártya lejártá előtt kell benyújtani. A huzamos tartózkodási kártya

iránti kérelem benyújtására vonatkozó kötelezettség nem teljesítése esetén az érintett személy arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújtható.

24. cikk

Egyenlő bánásmód

(3) A tartózkodás két egymást követő évet meg nem haladó megszakítása nem érinti a huzamos tartózkodási kártya érvényességét.

21. cikk

A tartózkodás folyamatossága

Ezen irányelv alkalmazásában a tartózkodás folyamatosságát a fogadó tagállamban használt bizonyítási eszközökkel lehet bizonyítani. A tartózkodás folyamatossága megszakad, ha az érintett személlyel szemben megfelelően végrehajtják a kiutasítási határozatot.

(1) A Szerződésben és a másodlagos jogban kifejezetten előírt különleges rendelkezésekre is figyelemmel, az ezen irányelv alapján a fogadó tagállam területén tartózkodó valamennyi uniós polgárt a Szerződés alkalmazási körébe tartozó területeken egyenlő bánásmód illet meg a fogadó tagállam állampolgáraival. E jog kedvezménye kiterjed azokra a családtagokra is, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és tartózkodási joggal vagy huzamos tartózkodási joggal rendelkeznek.

(2) Az első bekezdéstől eltérve, a fogadó tagállam nem köteles szociális segítségnyújtásra való jogosultságot biztosítani a tartózkodás első három hónapjában, vagy adott esetben a 14. cikk (4) bekezdésének b) pontjában előírt hosszabb időszakban, továbbá nem köteles a huzamos tartózkodási jog megszerzését megelőzően szociális segítséget nyújtani tanulmányok folytatásához, beleértve a szakképzést, amely segítség tanulmányi ösztöndíjat vagy diákhitelt biztosít a munkavállalóknak, önálló vállalkozóknak, e jogállásukat megtartó személyeknek és családtagjaiknak kívüli személyeknek.

22. cikk

A tartózkodási okmányokra vonatkozó általános rendelkezések

V. FEJEZET

A tartózkodási jogra és a huzamos tartózkodási jogra vonatkozó közös rendelkezések

22. cikk

Területi hatály

A tartózkodási jog és a huzamos tartózkodási jog a fogadó tagállam területének egészére kiterjed. A tagállamok csak akkor állapíthatnak meg területi korlátozásokat a tartózkodási jogra és a huzamos tartózkodási jogra vonatkozóan, ha ugyanezeket a korlátozásokat állampolgáraikra is alkalmazzák.

(1) A 8. cikkben említett bejelentkezésről szóló igazolás, a huzamos tartózkodást igazoló dokumentum, a családtagokra vonatkozó tartózkodási kártya iránti kérelem benyújtását tanúsító igazolás, a tartózkodási vagy huzamos tartózkodási kártya birtoklása semmilyen körülmények között nem lehet valamely jog gyakorlásának vagy adminisztratív formai követelmény teljesítésének előfeltétele, mivel a jogosultságot bármilyen más bizonyítási eszközzel tanúsítani lehet.

(2) Az (1) bekezdésben említett valamennyi okmányt ingyenesen, vagy az állampolgároknak a hasonló okmányok kiállításáért kiszabott illetéket meg nem haladó illeték ellenében kell kiállítani.

26. cikk

Ellenőrzések

23. cikk

Kapcsolódó jogok

Az állampolgárságra tekintet nélkül, az uniós polgár azon családtagjai, akik tartózkodási joggal vagy huzamos tartózkodási joggal rendelkeznek egy tagállamban, jogosultak ott munkaviszonyt létesíteni vagy önálló vállalkozói tevékenységet folytatni.

A tagállamok ellenőrizhetik a nemzeti jogszabályaikból származó, arra vonatkozó kötelezettségnek való megfelelést, hogy a nem állampolgárok mindig tartsák maguknál bejelentkezésről szóló igazolásukat vagy tartózkodási kártyájukat, feltéve ha ugyanez a követelmény vonatkozik saját állampolgáraikra személyazonosító igazolványuk tekintetében. E követelménynek való meg nem felelés esetén a tagállamok ugyanolyan szankciókat szabhatnak ki, mint amilyeneket saját állampolgáraikra kiszabnak, ha nem tartják maguknál személyazonosító igazolványukat.

VI. FEJEZET

28. cikk

A beutazási és tartózkodási jog közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból való korlátozása

27. cikk

Általános elvek

(1) E fejezet rendelkezéseire is figyelemmel, a tagállamok korlátozhatják az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát, állampolgárságra tekintet nélkül, közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból. Ezek az okok nem szolgálhatnak gazdasági célokat.

(2) A közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott intézkedéseknek meg kell felelniük az arányosság elvének, és kizárólag az érintett egyén személyes magatartásán alapulhatnak. Korábbi büntetőítéletek önmagukban nem képezhetik ezen intézkedések meghozatalának az alapját.

Az érintett egyén személyes magatartása valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt kell, hogy jelentsen a társadalom valamely alapvető érdekére. Az adott üggyhöz közvetlenül nem kapcsolódó, vagy az általános megelőzési megfontolásokon alapuló indokolások nem elfogadhatóak.

(3) Az arról való meggyőződés érdekében, hogy az érintett személy veszélyt jelent-e a közrendre vagy a közbiztonságra, a fogadó tagállam, amennyiben lényegesnek tartja, a bejelentkezési igazolás kiállításakor, vagy bejelentkezési rendszer hiányában az érintett személynek a területére való érkezése napjától, vagy területén való jelenlétének az 5. cikk (5) bekezdése szerinti bejelentésétől számított legfeljebb három hónapon belül, vagy a tartózkodási kártya kiállításakor megkeresheti a származási tagállamot, vagy szükség esetén más tagállamot, hogy szolgáltatson információt az érintett személy esetleges büntetőjogi múltjáról. Ezek a megkeresések nem válhatnak rendszeressé. A megkeresett tagállam válaszát két hónapon belül megadja.

(4) A személyazonosító igazolványt vagy útlevelet kiállító tagállam lehetővé teszi ezen okmány olyan birtokosának, akit közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból utasítottak ki, hogy területére visszatérjen, bármely egyéb formai követelmény nélkül, akkor is, ha az okmány már nem érvényes, vagy a birtokos állampolgársága vitatott.

Kiutasítással szembeni védelem

(1) A közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott kiutasítási határozat meghozatala előtt a fogadó tagállam figyelembe vesz olyan megfontolásokat, mint, hogy az érintett személy mennyi ideje tartózkodott a területén, az érintett személy életkorát, egészségi állapotát, családi és gazdasági helyzetét, társadalmi és kulturális integrációját a fogadó tagállamban, valamint a származási országgal fennálló kapcsolatainak mértékét.

(2) A fogadó tagállam nem hozhat kiutasítási határozatot uniós polgárokkal és családtagjaikkal szemben, állampolgárságukra tekintet nélkül, ha azok huzamos tartózkodási joggal rendelkeznek a területén, kivéve súlyos közrendi vagy közbiztonsági okokból.

(3) Uniós polgárral szemben nem hozható kiutasítási határozat, kivéve ha a közbiztonság tagállamok által meghatározott nyomós okán alapul, ha:

- a) a fogadó tagállam területén tartózkodtak az elmúlt tíz évben; vagy
- b) kiskorúak, kivéve, ha a kiutasítás a gyermek legjobb érdekében történik, amelyet az Egyesült Nemzeteknek a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-i egyezménye határoz meg.

29. cikk

Közegészségügy

(1) A mozgás szabadságát korlátozó intézkedéseket egyedül olyan, esetlegesen járványt okozó betegségek indokolják, amelyeket az Egészségügyi Világszervezet megfelelő jogi eszközei határoznak meg, valamint más fertőző betegségek vagy ragályos paraziták megbetegedések, ha a fogadó tagállam állampolgáira vonatkozó védelmi rendelkezések hatálya alá tartoznak.

(2) A megérkezés napjától számított három hónap elteltével jelentkező betegségek nem teremtenek alapot a fogadó állam területéről való kiutasításra.

(3) Ha annak szükségességére komoly jelek utalnak, a tagállamok a megérkezés napjától számított három hónapon belül megkövetelhetik a tartózkodási joggal rendelkező személyektől, hogy

magukat ingyenesen orvosi felülvizsgálatnak vessék alá, annak igazolására, hogy nem szenvednek az (1) bekezdésben említett betegségekben. Ezek az orvosi felülvizsgálatok nem válhatnak rendszeressé.

30. cikk

A határozatokról szóló értesítés

(1) Az érintett személyeket írásban értesítik a 27. cikk (1) bekezdése alapján hozott határozatokról, oly módon, hogy megérthesék annak tartalmát, és a rájuk vonatkozó következtetéseket.

(2) Az érintett személyeket teljes mértékben tájékoztatják azokról a közrendi, közbiztonsági és közegészségügyi okokról, amelyek az ügyükben hozott határozat alapult, kivéve ha ez ellentétes a nemzetbiztonsági érdekekkel.

(3) A határozat meghatározza azt a bíróságot vagy közigazgatási hatóságot, amelyhez az érintett személy fellebbezést nyújthat be, valamint a fellebbezésre nyitva álló határidőt, és adott esetben azt az időt, amelyen belül az érintett személynek el kell hagynia a tagállam területét. Kellően megalapozott sürgős eseteket kivéve, a terület elhagyására nyitva álló határidő nem lehet kevesebb, mint az értesítés napjától számított három hónap.

31. cikk

Eljárási biztosítékok

(1) Az érintett személyek bírósági vagy adott esetben közigazgatási jogorvoslatot kezdeményezhetnek a fogadó tagállamban a velük szemben közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból hozott határozat megfellebbezésére vagy felülvizsgálatára.

(2) Ha a kiutasítási határozattal kapcsolatos fellebbezéshez vagy felülvizsgálati kérelemhez a határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelem kapcsolódik, a területéről való tényleges kitoloncolásnak mindaddig nincs helye, amíg az ideiglenes intézkedésről döntés nem születik, kivéve:

- ha a kiutasítási határozat korábbi bírósági határozaton alapul, vagy

- ha az érintett személy korábban bírósági felülvizsgálatot kért, vagy
- ha a kiutasítási határozat a közbiztonság 28. cikk (3) bekezdése szerinti nyomós okán alapult.

(3) A jogorvoslati eljárásokban lehetővé kell tenni a határozatok jogszerűségének, valamint azon tényeknek és körülményeknek a vizsgálatát, amelyeken a tervezett intézkedés alapult. Biztosítani kell, hogy a határozat ne legyen aránytalan, különösen a 28. cikkben megállapított követelményekre tekintettel.

(4) A tagállamok a jogorvoslati eljárás alatt is megtilthatják, hogy az érintett személy a területükön tartózkodjon, de nem akadályozhatják meg, hogy védekezését személyesen adja elő, kivéve ha jelenléte súlyos közrendi vagy közbiztonsági nehézségeket okozna, vagy ha a fellebbezés vagy felülvizsgálat a beutazás megtapasztalására vonatkozik.

32. cikk

A beutazási és tartózkodási tilalom időtartama

(1) A közrendi vagy közbiztonsági okokból beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személyek ésszerű idő elteltével kérelmezhetik a beutazási és tartózkodási tilalom megszüntetését, a körülményektől függően, és bármely esetben a közösségi joggal összhangban érvényesen elfogadott, beutazási és tartózkodási tilalomra vonatkozó végső határozat végrehajtásától számított három év elteltével, olyan érvek bemutatásával, amelyek segítségével megállapítható, hogy jelentős változások álltak be azokban a körülményekben, amelyek a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő határozat alapjául szolgáltak.

Az érintett tagállam e kérelemről a benyújtásától számított hat hónapon belül határoz.

(2) Az (1) bekezdésben említett személyek nem utazhatnak be az érintett tagállam területére mindaddig, amíg kérelmüket vizsgálják.

33. cikk

A kiutasítás mint büntetés vagy mellékbüntetés

(1) A fogadó tagállam nem hozhat kiutasítási végzést büntetésként vagy szabadságvesztés-büntetés mellékbüntetéséként, kivéve ha megfelelnek a 27., 28. és 29. cikk követelményeinek.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett kiutasítási végzést a meghozatalát követően két évvel hajtják végre, a tagállam felülvizsgálja, hogy az érintett személy még mindig és valódi veszélyt jelent-e a közrendre és a közbiztonságra, és értékeli, hogy történt-e jelentős változás a körülményekben a kiutasítási végzés meghozatala óta.

VII. FEJEZET

Záró rendelkezések

34. cikk

Nyilvánosság

A tagállamok az uniós polgárok és családtagjaik ezen irányelv alkalmazási körébe tartozó területeken fennálló jogaira és kötelezettségeire vonatkozó információt különösen a nemzeti és helyi médián, valamint más kommunikációs eszközökön keresztül folytatott, tudatosságot erősítő kampányokkal terjesztik.

35. cikk

A joggal való visszaélés

A tagállamok elfogadhatják a szükséges intézkedéseket, hogy megtagadják, megszüntessék vagy visszavonják az ezen irányelv által juttatott bármely jogot, joggal való visszaélés vagy csalás, mint például érdekházasság esetében. Bármely ilyen intézkedésnek arányosnak kell lennie, és összhangban kell állnia a 30. és 31. cikkben megállapított eljárási biztosítékokkal.

36. cikk

Szankciók

A tagállamok rendelkezéseket állapítanak meg azokra a szankciókra vonatkozóan, amelyeket az ezen irányelv végrehajtására elfogadott nemzeti szabályok megsértésére kell alkalmazni, és meg hozzák az alkalmazásukhoz szükséges intézkedéseket. A szankcióknak hatékonyaknak és arányosaknak kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2006. április 30-ig értesítik a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről, és a lehető leghamarabb bármely későbbi változásról.

37. cikk

Kedvezőbb nemzeti rendelkezések

Ezen irányelv rendelkezései nem érintik azokat a tagállami törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek az ezen irányelv hatálya alá tartozó személyekre.

38. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) Az 1612/68/EGK rendelet 10. és 11. cikke 2006. április 30-ával hatályát veszti.

(2) A 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv 2006. április 30-ával hatályát veszti.

(3) A hatályon kívül helyezett rendelkezésekre és irányelvekre tett hivatkozások erre az irányelvre tett hivatkozásoknak minősülnek.

39. cikk

Jelentés

A Bizottság legkésőbb 2008. április 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz ezen irányelv alkalmazásáról, a szükséges javaslatokkal, nevezetesen azon időtartam meghosszabbításáról, amelynek során az uniós polgárok és családtagjaik a tagállamok területén feltétel nélkül tartózkodhatnak. A tagállamok ellátják a Bizottságot a jelentés elkészítéséhez szükséges információkkal.

40. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2006. április 30-ig megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el, valamint a Bizottság számára megküldenek egy táblázatot ennek az irányelvnek a rendelkezései és az általuk kibocsátott nemzeti rendelkezések közötti megfelelésről.

41. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való
kihirdetésének napján lép hatályba.

42. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2004. április 29-én.

*az Európai Parlament részéről**az elnök*

P. COX

*a Tanács részéről**az elnök*

M. Mc DOWELL